

Aighneacht

Scéim Teanga

Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath

Nollaig 2019

INTREOIR

Cuireann Conradh na Gaeilge fáilte roimh an deis seo aighneacht a chur isteach maidir le Scéim Teanga Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla.

De réir mar a d'fhorbair córas na scéimeanna, tá comhlachtaí éagsúla ag leagan síos spriocanna éagsúla ina scéimeanna féin agus tá difríochtaí anois ann maidir leis na seirbhísí atá ar fáil trí mheán na Gaeilge ó chomhlachtaí éagsúla. Is é an deacracht a bhaineann leis seo ná nach mbíonn an pobal ar an eolas faoi na seirbhísí atá ar fáil trí mheán na Gaeilge, trí mheán an Bhéarla nó go dátheangach i gcónaí, agus cruthaítear fadhbanna agus daoine ag lorg seirbhísí dá réir. Tá moltaí san aighneacht seo, go háirithe 'An Tairiscint Ghníomhach' leis na fadhbanna seo a shárú.

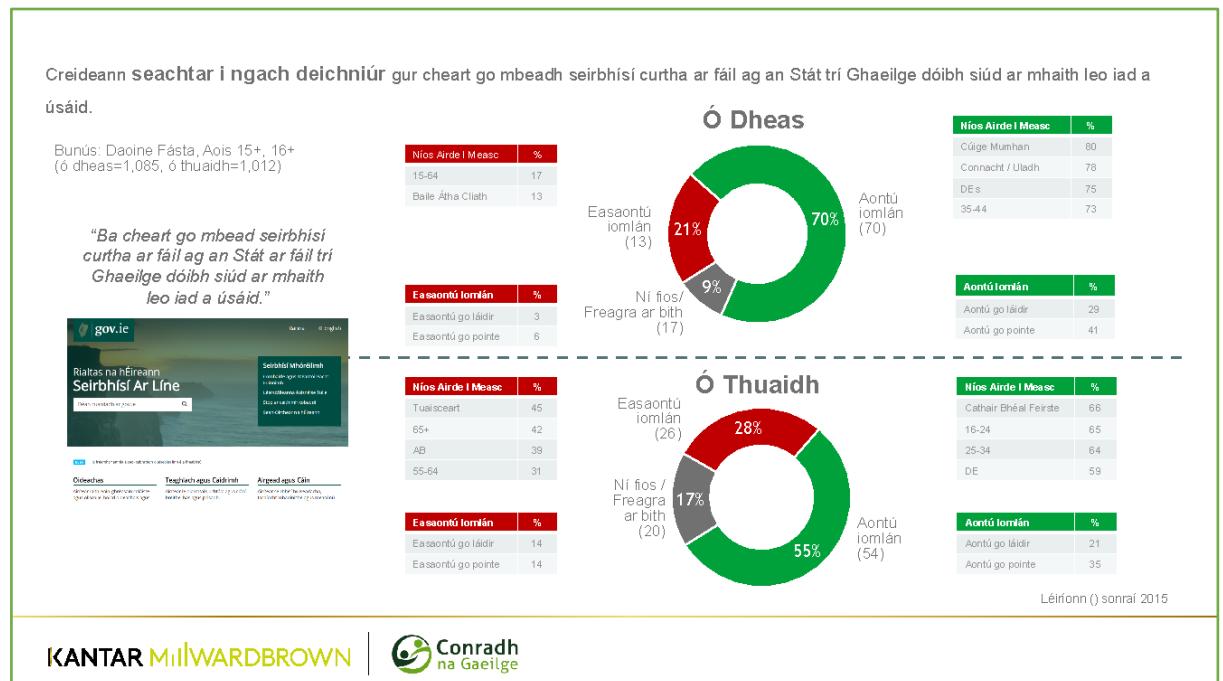
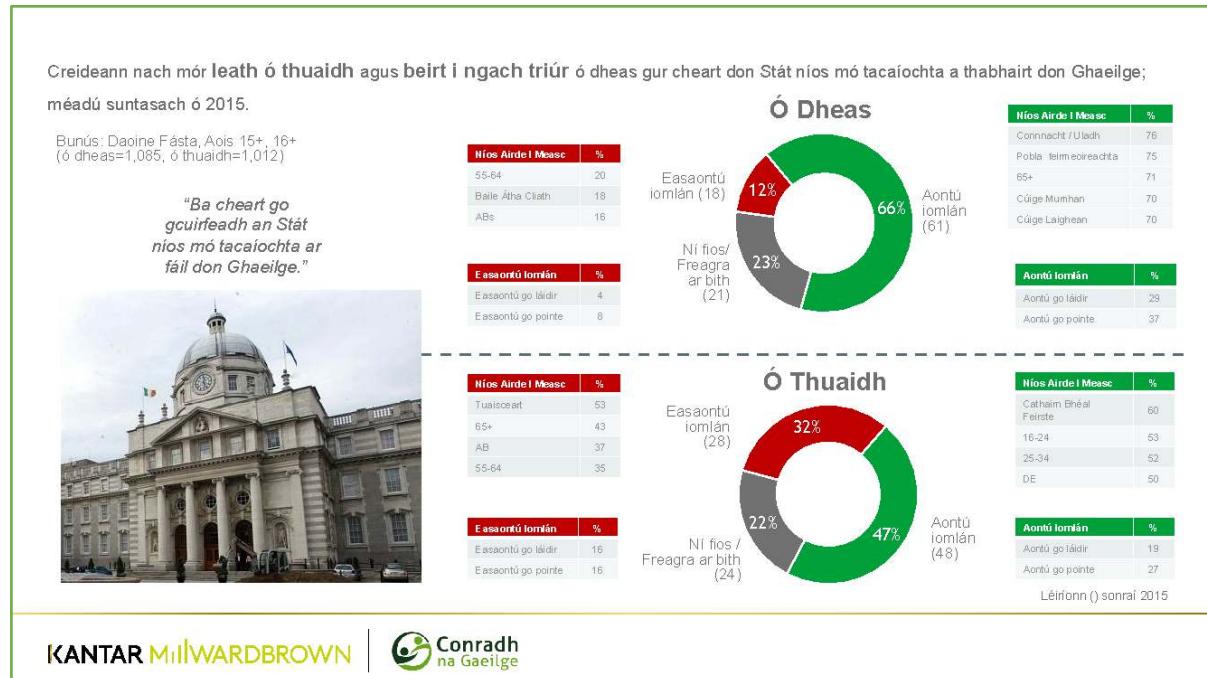
Is í an aidhm chomh maith atá ag na moltaí san aighneacht seo ná samplaí den dea-chleachtas is fearr ó thaobh soláthar seirbhísí trí mheán na Gaeilge in Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath a chur ar fáil in aon áit amháin, sa dóigh is go mbeidh an tÚdarás in ann na prionsabail seo a chur in oiriúint dá gcomhlachtaí féin. Tacóidh na moltaí seo le hÚdarás Aerfort Bhaile Átha Cliath a gcuid dualgais i leith na teanga a chomhlíonadh ar an bhealach is éifeachtaí agus is cuimsithí agus is féidir.

Tá ról tábhachtach ag Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath i dtaobh seirbhísí a chur ar fáil trí Ghaeilge, tá éifeacht an mór ag an eagraíocht ar chinntí sochtheangeolaíochta sna hAerfoirt atá sibh i bhfeighil orthu.

DEARCTHAÍ AN PHOBAIL

Ní amháin go bhfuil dualgais reachtúla ar chomhlachtaí poiblí seirbhísí a chur ar fáil trí mheán na Gaeilge ach léiríonn taighde gur mhaith le daoine é seo a fheiceáil agus go gcreideann siad gur chóir go mbeadh seirbhísí ar fáil trí mheán na Gaeilge dóibh siúd ar mhaith leo iad a úsáid.

Léiríonn na staitisticí thíos¹ gur mhaith leis an phobal a fheiceáil go bhfuil comhlachtaí poiblí ag comhlíonadh a gcuid dualgas maidir le seirbhísí a chur ar fáil trí mheán na Gaeilge.

¹ Foinse: Céard é an Scéal? Tuairimí an Phobail i leith na Gaeilge 2018 & 2019, Conradh na Gaeilge

Seirbhísías Gaeilge

D'íarr duine as seisear seirbhísí as Gaeilge, le duine as fiche ó thuaidh

MOLTAÍ DON SCÉIM TEANGA

TAIRISCINT GHNIOMHACH

Comhthéacs: Mura bhfuil an pobal ar an eolas faoi na seirbhísí atá ar fáil ó Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath trí mheán na Gaeilge ní féidir leo nó beidh drogall orthu éileamh a dhéanamh ar na seirbhísí seo. Cruthaíonn tairiscint ghníomhach cultúr maith don phobal ó thaobh na Gaeilge de mar gheall go bhfuil sé soiléir do dhaoine go bhfuil fálite roimh labhairt na Gaeilge sa chomhlacht agus go mbeidh seirbhísí ar fáil trí mheán na Gaeilge más sin an rogha a dhéanfar. Ní leor go mbeadh seirbhísí bunúsacha amháin ar fáil trí mheán na Gaeilge mura bhfuil sé ar chomhchaighdeán leis an tseirbhís atá ar fáil trí mheán an Bhéarla ón fhoinsé chéanna. Caithfear fáil ar na seirbhísí seo a bheith ag pobal na Gaeilge gan aon choinnfollacha, ama nó iarrachtaí breise óna dtaobhsa. Mar chuid den tairiscint ghníomhach, is gá cinntíú go bhfuil an Ghaeilge le feiceáil i gcomhlachtaí poiblí inti féin nó ar chomhchéim leis an Bhéarla. Cruthaíonn feiceálacht na Gaeilge atmaisféar compordach do dhaoine a gcuid Gaeilge a úsáid agus fios acu go bpléifear lena gcuid gnó mar is cuí.

- Ba chóir an chéad bheannacht agus an chéad chomhrá a dhéanamh le duine in oifig phoiblí de chuid Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath a bheith déanta trí Ghaeilge, leis an gcustaiméir a spreagadh le Gaeilge a úsáid agus le cur in iúl gur féidir gnó a dhéanamh leis an oifig chuí trí Ghaeilge.
- Ba chóir go mbeadh comharthaíocht i nGaeilge amháin nó go dáttheangach curtha in airde laistigh agus lasmuigh d'fhoirgnimh de chuid oifigí an Údaráis.
- Ba chóir go mbeadh comhartha nó suaitheantas ag fostáí ar a ndeasc nó ar a n-éide atá in ann seirbhís a chur ar fáil trí mheán na Gaeilge.
- Ba chóir go mbeadh foirmeacha nó foilseacháin eile ar fáil go dáttheangach nó as Gaeilge amháin go huathoibríoch, le cinntíú nach gcaithfear leagan Gaeilge a lorg.
- Ba chóir go mbeadh aon seastán, billeog eolais, póstaer, srl. de chuid comhlacht poiblí dáttheangach.
- I gcáipéisí dáttheangacha, moltar leagan Gaeilge agus leagan Béarla den téacs a chur taobh le taobh le chéile, le cló den mhéid agus stíl chéanna in úsáid.
- Ag ócáidí poiblí, ba chóir go n-úsáidfear an Ghaeilge mar chuid den ócáid sin le linn fáiltíú, óráidí, nó cainteanna eile le freastal ar phobal na Gaeilge agus sa Ghaeltacht ba chóir go mbeadh na cainteanna as Gaeilge.
- Ba chóir urlabhraí a chur ar fáil gur féidir leis/léi agallamh a dhéanamh leis na meáin trí mheán na Gaeilge.
- Ba chóir go mbeadh aon fhógraíocht atá le déanamh ar son an tÚdarás go dáttheangach, bíodh sin ar líne, sna meáin traidisiúnta, ar theilifis nó raidió srl.

LÁITHREACHT AR LÍNE

Comhthéacs: Ar nós ‘An Tairiscint Ghníomhach’ a dhéanamh in áiteanna poiblí, is féidir léiriú trí láithreacht ar líne go bhfuil fáilte roimh úsáid na Gaeilge agus gur féidir seirbhísí trí mheán na Gaeilge a fháil ó Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath. Mar gheall ar an ról suntasach atá ag seirbhísí ar líne agus ag suímh ghréasáin, is mór an difear agus an tábhacht a bhaineann leis an chuid seo den tairiscint ghníomhach.

- **Rogha Teanga:** Ba chóir go mbeadh rogha teanga ar fáil ar an chéad leathanach den suíomh gréasáin leis an rogha Gaeilge ar bharr nó roimh rogha Béarla leis seo an rogha Gaeilge a chur chun tosaigh. Ba chóir forsta go mbeidh an rogha seo ar fáil ar gach leathanach ar an suíomh le cuidiú le daoine malartú idir an leagan Gaeilge agus an leagan Béarla más maith leo é sin a dhéanamh.
- **Ábhar:** Ba chóir go mbeadh gach ábhar ar líne ar fáil as Gaeilge. Níor leor go mbeadh aon leathanach amháin i rannóg Ghaeilge ar an suíomh leis na cáipéisí atá aistrithe go Gaeilge ag an chomhlacht air. Ba chóir go mbeadh an Ghaeilge in úsáid fud fad an tsuímh agus gur féidir le daoine eispéireas iomlán a bheith acu ar an suíomh trí mheán na Gaeilge ar chomhcháim leo siúd a bhfuil Béarla amháin acu.
- **Foirmeacha ar líne:** Ba chóir go mbeadh fáil ar líne ar fhoirmeacha aistrithe trí mheán na Gaeilge san áit chéanna agus atá leagan Béarla ar fáil. Fosta, ba chóir cinntíú gur féidir le haon chórás ar líne glacadh le síntí fada le cinntíú gur féidir le daoine na foirmeacha seo a lónadh isteach mar is cuí.
- **Aistriúchán:** Ba chóir aistritheoirí gairmiúil a fhostú a dhéanfaidh an obair seo mar is ceart ón túis. Níor chóir brath ar seirbhís aistriúcháin uathoibríoch ar nós Google Translate. Níl siad cruinn agus níl seo fóirsteanach do dhaoine atá ar lorg eolais ó chomhlacht phoiblí ar líne. Agus príomhábhar an tsuímh aistrithe, ní bhíonn cuid mhór aistriúchán eile le déanamh. Aon ábhar atá ar fáil don phobal tá gá a chinntíú go bhfuil sé ar fáil i nGaeilge chomh maith leis an mBéarla.
- **Ath-threorú:** Má athraíonn úsáideoir a rogha teanga, agus iad ar shuíomh an Údarás, níor chóir go ndéanfar ath-threorú chuig leathanach baile an tsuímh nó chuig leathanach a phléann leis an Ghaeilge amháin. Ba chóir go mbeadh malartú teanga ceart ann ó theanga amháin go teanga eile.
- **Stíleanna agus Méideanna:** Ba chóir go mbeadh na stíleanna agus na méideanna céanna in úsáid don dá teanga a oiread agus is féidir. In amanna, is gá leasuithe a dhéanamh mar gheall ar mhéid focal nó fad frása i gcodanna áirithe den suíomh ach ba chóir go mbeadh feiceálacht an dá theanga chomh maith céanna maidir le leagan amach, inrochtaineacht srl.
- **Seoladh Fearainn:** Ba chóir go mbeadh leagan Gaeilge den ainm fearainn ar fáil. Is féidir le dhá ainm fearainn bheith cláraithe leis an suíomh céanna, ceann as Gaeilge as ceann as Béarla. Mar shampla is féidir www.ainmanchomhlachta.ie agus www.nameofcompany.ie bheith in úsáid don suíomh céanna.
- **Na meáin sóisialta:** Tá ardú suntasach tagtha ar mhinicíocht teagmhála trína meáin sóisialta le ranna agus comhlacthaí stáit le blianta beaga anuas agus ní mór freastal ar an éileamh seo agus cumarsáid a dhéanamh leis an phobal ar na hardáin seo. Ar nós suímh idirlín, ba chóir go mbeadh gach eolas atá le foilsíú ar na meáin sóisialta go dáttheangach ar a laghad. Is féidir é seo a dhéanamh trí dhá theanga a chur isteach in aon phostáil amháin, nó trí dhá phostáil éagsúla a dhéanamh le ceann as Gaeilge agus an ceann eile as Béarla más gá. Tá rogha ann chomh maith le leathanach Facebook nó cuntas Twitter, Instagram, Snapchat, Linkedin, nó eile breise a chruthú as Gaeilge. Fosta, ba chóir go mbeadh an pobal in ann cumarsáid a dhéanamh leis an chomhlacht phoiblí trí mheán na Gaeilge agus a bheith ag dúil le freagra as Gaeilge ón fhoinsé chéanna.
- **Aipeanna:** Ba chóir go mbeadh gach aip a fhobráíonn Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath dáttheangach ar a laghad nó as Gaeilge amháin.

FOILSEACHÁIN AGUS FOIRMEACHA

- Is gá go mbeadh eolas faoi sheirbhísí reatha, faoi phleananna agus gach cineál eolais eile ar fáil go dáttheangach.
- Ba chóir gach ábhar a chur ar fáil go dáttheangach nó as Gaeilge amháin, ina n-áirítéar: bileoga eolais, paimfléid, fóirmeacha, tuarascálacha bliantúla, cuntais, comharthaí, fógraí poiblí agus gach eolas eile a chuirtear ar fáil. Ba chóir go mbeadh an t-eolas seo ar fáil go comhuaineach agus gan gá le haon obair bhreise a dhéanamh thar mar a bheadh i gceist chun teacht ar an eolas i mBéarla.

- Ba chóir go mbeidh an Ghaeilge agus an Béarla in aon cháiéis nó foirm dhátheangach taobh le taobh leis an teanga eile faoi aon chlúdach amháin (réiteoidh seo an fhadhb nach mbíonn foirmeacha Gaeilge ar fáil in oifigí stáit agus thabharfadadh sé deis agus spreagadh don phobal ar fad foirmeacha a líonadh as Gaeilge más mian leo).

ACMHAINNÍ DAONNA

Comhthéacs: Le seirbhísí teanga a chur ar fáil trí mheán na Gaeilge ar bhealach éifeachtach agus fóirsteanach d'obair na heagraíochta, is gá cursaí acmhainní daonna a chur san áireamh mar chuid de phleanáil teanga na heagraíochta.

- Ba chóir feachtais fheasachta agus seimineár eolais a chur ar fáil d'fhostaí maidir leis na dualgais atá ar chomhlachtaí poiblí maidir leis an Ghaeilge faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla agus cén fáth go bhfuil sé tábhachtach na dualgais seo a chomhlíonadh mar is cuí.
- Ba chóir eolas a chur ar fáil don phobal fhoireann atá in ann seirbhís(i) a chur ar fáil trí mheán na Gaeilge agus go n-eagrófaí córas cinnte chun teagmháil a dhéanamh leis na baill fhoirne sin agus chun a léiriú cén réimse seirbhise atá siad in ann a chur ar fáil.
- Tá gá a chinntíú go bhfuil Oifigeach Gaeilge lánaimseartha fostaithe ag an Údarás ionas gur féidir le duine faoi leith in ann déileáil le pobal na Gaeilge agus Gaeltachta. Chomh maith le sin tá gá le cinntíú go bhfuil an duine céanna ag plé le feidhmiú an scéim Gaeilge. Ní cóir go mbeidh príomh chúramí an tOifigeach Gaeilge ag plé le haistriúcháin. Má tá obair aistriúcháin le déanamh agus beidh idir cáipéisí a chruthú, an suíomh idirlíon srl. tá gá aistritheoir a fhostú nó seirbhísí aistriúcháin a cheannach.
- Ba chóir go gcuirfear inniúlacht sa Ghaeilge san áireamh le linn próisis earcaíochta agus a aithint go mbeidh luach breise ann do Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath, i.e. beidh an duine le Gaeilge in ann an tseirbhís a chur ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla. Ní amháin sin ach go gcaithfear a chinntíú go bhfuil inniúlacht sa Ghaeilge **riachtanach** do phoist áirithe ar nós fáilteoir, oifigeach Gaeilge, oifigeach preasa, máistir suíomh, aistritheoirí, ateangairí agus aon phost eile a cheapfar go bhfuil gá don Ghaeilge ina réimse oibre.
- Ba chóir go mbeadh deiseanna oiliúna ar fáil do bhaill fhoirne nach bhfuil in ann seirbhísí a chur ar fáil trí mheán na Gaeilge le tacú leo é seo a dhéanamh sa todhchaí.
- Ba chóir go mbeadh an Ghaeilge feiceálach san áit oibre san Údarás, le háiteanna atá príobháideach d'fhostaithe amháin san áireamh. Chuirfeadh seo le cultúr ina bhfuil fáilte roimh úsáid na Gaeilge dá mba rud é go bhfuil sí le feiceáil agus go spreagfar í a úsáid mar gheall air seo.
- Ba chóir go mbeadh an ceart céanna ag aon duine atá ag obair sa seirbhís phoiblí lena gcuid oibre a dhéanamh leis an stát trí Ghaeilge, i. ardú céime, measúnú fairne, comhfhreagras inmheánach don fhoireann, srl.
- Ba chóir go mbeadh rogha Gaeilge ar fáil gan cheist ag gach leibhéal agus aonad / rannóg den Údarás le cinntíú nach mbrisfear an ‘slabhra cumarsáide’ trí Ghaeilge leis an saoránach a lorgaíonn seirbhís as Gaeilge.
- Tá gá na poist a aithint atá gá le daoine le cumas líofa Gaeilge acu i labhairt, éisteacht, léamh agus scríobh na Gaeilge, m.sh. fáilteoir(príomhtheaghmálaí leis an bpobal), oifigeach Gaeilge, oifigeach preas, ateangairí, aistritheoirí, srl..
- Ba chóir caighdeán na Gaeilge ag na fostaithe san Údarás a bheith aitheanta tríd an bhfráma coiteann Eorpach, agus bheadh Conradh na Gaeilge ag moladh leibhéal B2 ar a laghad do na poist le Gaeilge.
- Beidh Reachtaíocht Gaeilge nua ag teacht isteach sár i bhfad agus mar chuid de sin beidh ar 20% d'earcaithe nua a bheith inniúil sa Ghaeilge. Tá gá mar sin polasáí earcaíochta a chruthú chun cinntíú go bhfuil líon den fhoireann le Gaeilge ag fás go tapa.

COMHFHREAGRAS AGUS TEAGMHÁIL LEIS AN PHOBAL

Comhthéacs: Clúdaíonn an téarma comhfhreagras gach teagmháil idir an saoránach agus Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath, litreacha, ríomhphoist, scairteanna gutháin, teachtaireachtaí ar na meáin shóisialta srl. Déanfar tuilleadh plé ar chodanna áirithe den chomhfhreagras thíos ach is iad seo a leanas na bunphrionsabail atá le cur i bhfeidhm maidir le gach cineál comhfhreagrais:

- Is gá a chinntíú má roghnaíonn saoránach an Ghaeilge a úsáid i gcomhfhereagras le hÚdarás Aerfort Bhaile Átha Cliath go n-úsáidfear Gaeilge leis/léi ón túis go dtí deireadh an chomhfhereagrais sin.
- Ba chóir nach mbeadh aon mhoill nó deacarachtaí acu siúd a dhéanann teagháil leis an Údarás trí mheán na Gaeilge mar gheall ar an rogha teanga. Cialláinn é seo nach mbeadh orthu fanacht tuilleadh ama le haghaidh freagra ar chomhfhereagras, nó go mbeadh moill ar a gcuid gnó mar gheall ar an rogha teanga a rinne siad. Dá mbeadh tuilleadh ama nó oibre de dhíth le gnó a dhéanamh le comhlacht poiblí trí mheán na Gaeilge, bainfear an rogha ó dhaoine i dtéarmaí praiticiúla mar gheall ar bhrú ama nó mar gheall nár mhaith le daoine deacarachtaí a chruthú.

RÍOMHPHOST

- Ba chóir go mbeadh síntí ríomhphoist corparáideach socruithe go dáttheangach i gcónaí.
- Ba chóir go mbeadh aon teachtaireacht as-oifig nó freagra uathoibríoch eile scríofa go dáttheangach.
- Ba chóir go mbeadh líne i síntí ríomhphoist ag daoine a bhfuil Gaeilge acu ag rá go bhfuil Gaeilge acu agus go gcuirtear fálte roimh úsáid na Gaeilge leis an duine sin. Cé go bhfuil an ceart i gcónaí ag daoine comhfhereagras a dhéanamh trí mheán na Gaeilge, cuireann sé seo daoine ar an eolas gur féidir leo bheith ag plé le duine faoi leith san eagraíocht trí mheán na Gaeilge agus spreagfar úsáid na Gaeilge mar gheall air.
- Ba chóir go mbeadh dhá ainm fearainn in úsáid as Gaeilge agus as Béarla. Is féidir na seoltaí a cheangal agus bheadh an sprioc chéanna ag an dá ríomhphost. Mar shampla, d'fhéadfáí eolas@ainmeagraiochta.ie agus info@nameoforganisation.ie a úsáid.

SCAIRTEANNA GUTHÁIN

- Nuair a théann scairteanna guthán a thagann isteach chuig Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath chuig lasc-chláir go huathoibríoch, ba chóir go mbeadh roghanna as Gaeilge ar fáil mar an chéad rogha.
- Ba chóir go dtabharfar leagan Gaeilge d'ainm na heagraíochtaí nuair a fhreagraítear scairt guthán.
- Ba chóir go mbeidh an fálteoir i ngach oifig aitheanta mar phost a bhfuil Gaeilge mar riachtanas. Tá an fálteoir mar chéad phríomhtheagmhála leis an bpobal agus mar sin caithfidh Gaeilge a bheith acu chun déileáil leis an bpobal i gceart. Mura bhfuil Gaeilge ag an bhfálteoir beidh drogall ag an gcainteoir Gaeilge seirbhísí trí Ghaeilge a iarraidh amach anseo, mar go mbeidh sé inghlactha dóibh nach bhfuil seirbhís Ghaeilge ar fáil.

INIÚCHADH SOCHTHEANGEOLAÍOCHTA

- Ba chóir do Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath iniúchadh sochtheangeolaíochta a dhéanamh roimh aon ghníomh a d'fheadfadh droch-tionchar a imirt ar phobal na Gaeilge (ar nós polasaithe a dhréachtú, cinntí a dhéanamh, buiséad a chruthú, srl.)
- Caithfear na rudaí seo a leanas agus eile a thógáil san áireamh in aon iniúchadh sochtheangeolaíochta: Airteagail 8 i mBunreacht na hÉireann; Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003; an Straitéis 20 Blíain don Ghaeilge; Acht na Gaeltachta 2012 agus Plean Gníomhaíochta 2018 – 2022 an Rialtais don Ghaeilge.

MONATÓIREACHT AGUS ATHBHREITHNIÚ

- Ba chóir go mbeadh Bainisteoir Sinsearach ag déanamh monatóireachta rialta (ar bhonn míosúil ar a laghad) ar chur i bhfeidhm na scéime. Ba chóir taifead a choinneáil ar gach uair a iarrtar seirbhís as Gaeilge agus cén saghas seirbhís atá lorgaitear. Ba chóir taifid a dhéanamh ar cé mhéad uair a dhéantar tairiscint ghníomhach ar sheirbhísí ar fáil as Gaeilge chomh maith.

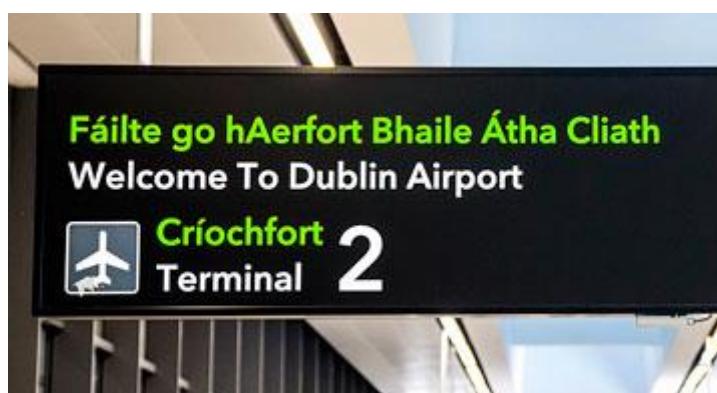
- Ba chóir do Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath leithscéal scríofa a ghabháil le haon chustaiméir nach bhfaigheann seirbhís trí Ghaeilge nuair a lorgaíonn siad í.

CUSTAIMÉIRÍ

- I measc na gcustaiméirí/úsáideoirí seirbhísí Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath tá an tAire lompair, Turasóireachta agus Spóirt, comhaltaí eile den Oireachtas, ionadaithe poiblí áitiúla, an pobal, fostaithe in Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath, comhlachtaí poiblí eile, daoine aonair agus cuideachtaí a bhfuil caidreamh díreach gnó ag Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath leo, ranna rialtais, comhlachtaí poiblí, an tAontas Eorpach, comhlachtaí trastearainn, eagraíochtaí idirnáisiúnta, na meáin, agus grúpaí deonacha a bhíonn i dteagmháil le Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath mar gheall ar a shainleasanna agus a n-ábhar imní. Tá cuid de na custaiméirí sin ina chainteoirí Gaeilge agus caithfear aitheantas a thabhairt dá gcearta daonna trí sheirbhísí a chur ar fáil trí Ghaeilge dóibh nuair a iarrann siad sin.

COMHARTHAÍOCHT

- Tá moladh le tabhairt d'Údarás Aerfort Átha Cliath as dea-chleachtas dátheangach a chur i bhfeidhm ar na comharthaí atá agaibh. Is eiseamláir sibh as an gcleachtas seo a ba chóir do gach comhlacht poiblí a leanúint.

- Nuair atá aon chomharthaí ann a bhfuil earráid ann, tá gá na comharthaí sin a athrú chomh luath is gur féidir. Ní amháin nach féidir cumarsáid cheart a dhéanamh leis an bpobal tríd an gcomhartha sin, ach cuireann sé cuma mí-phroifisiúnta ar an eagraíocht. Tarlaíonn botún ó am go chéile ach caithfear a chinntíú go réiteofar na botún sin chomh luath is gur féidir.
- Ba chóir iniúchadh a dhéanamh ar chomharthaíocht in Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath agus cinntíú go bhfuil an comharthaíocht ag cloí le hlonstraim Reachtúil Uimh. 391 de 2008.

FÓGRAÍOCHT

- Ba chóir go mbeidh aon fhógra a chuirfidh Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath chun cinn sna meáin chumarsáide nó in áit phoiblí dátheangach ar a laghad nó i nGaeilge amháin.

COMPARÁID IDIR NA SCÉIMEANNA TEANGA ROIMHE

Sa chéad scéim teanga a d'fhoilsíodh i 2013 gheall an túdarás ‘Ó thús na Scéime i leith, déanfar gach preaseisiúint a bhaineann le himeachtaí sóisialta / cultúrtha a eisíúint agus a phostáil ar láithreán Gréasáin na Cuideachta sa dá theanga. Chomh maith leis sin, ar iarratas ó na meáin áitiúla agus/nó náisiúnta cuirfear na preaseisiúintí ar fáil trí Ghaeilge.’ Nuair a d'fhoilsíodh an dara scéim gheall sibh ‘Is i nGaeilge agus i mBéarla a bheidh 10% de na preaseisiúintí a fhoilsítear ar láithreán gréasáin corporáide daa’. Ag leanúint ar an bhforbairt sin, tá Conradh na Gaeilge ag moladh go mbeidh 20% de na preaseisiúintí dátheangach ó thús na scéime seo ar aghaidh. Tá gá breathnú ar acmhainní daonna le cinntiú gur féidir é seo a chur i gcrích, ie an bhfuil oifigeach preasa dátheangach nó an bhfuil aistritheoir fostaithe ag an Údarás chun na preséisiúintí a astriú sa dá theanga. Caithfear a chinntiú go bhfuil nach bhfoilsítear na preaseisiúintí sin go bhfuil na preaseisiúintí ar fáil sa dá theanga, eg níl aon mhaitheas preaseisiúnt a fhoilsíú i mBéarla ar dtús agus preaseisiúnt eile i nGaeilge seachtain ina dhiaidh.

CONCLÚID

Ba chóir go mbeidh Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath in ann seirbhís shásúil a chur ar fáil do phobal na Gaeilge má cuirtear na moltaí thusa san áireamh sa scéim teanga á chur le chéile.

Is gá a chuimhneamh agus an Scéim Teanga á dréachtú go mbeidh Acht Teanga nua ag teacht isteach a bheidh bunaithe ar chaighdeáin seachas scéimeanna. Tá gá don Údarás ullmhú i dtreo na caighdeáin agus an Scéim Teanga nua seo á dhréachtú. Mar a dúirt an Coimisinéir Teanga os comhair an Chomhchoiste na Gaeilge, na Gaeltachta agus na nOileán ar an 21 Bealtaine, 2019 ‘Ó thaobh scéimeanna teanga, an rud atá ráite agam ná gur cheart go mbeadh aon scéim teanga nua atá á dhaingniú ag an Aire eolach go bhfuil an caighdeán ag teacht, chomh fada is atá muid ag fanacht air. Má tá scéim teanga nua á aontú, ba chóir go dtuigtear agus go nglacfar leis go gcaithfidh sé a bheith ag dul i dtreo na gcaighdeán... De bharr sin, nuair atá scéim teanga á dhaingniú le comhlacthaí, ba chóir go mbeadh an Roinn ag rá leo go bhfuil caighdeán ar an mbealach, go mbeidh nithe sa gcaighdeán i gcomhair seirbhísi idirghníomhacha, mar sin, chomh fada is atá muid ag fanacht air sin, bíodh sé sa scéim teanga.’

Tá Conradh na Gaeilge ar fáil i gcónaí má tá aon ghné den aighneacht seo le plé.